

Thuis in het Verpleeghuis
Waardigheid en trots op elke locatie

Onderzoek op 5 thema's helpt verpleeghuizen om de zorg te verbeteren

Regelruimte, cliëntbetrokkenheid, de trotse professional, leiderschap en het meten van kwaliteit zijn de thema's die zijn onderzocht in het [kennisprogramma Waardigheid en trots](#). Het in 2017 gestarte programma heeft 5 kennisdossiers opgeleverd voor verpleeghuizen. Daarmee kunnen zij opgedane inzichten toepassen in de activiteiten die zij ontplooiën om de kwaliteit van verpleeghuiszorg te vergroten en de zorg meer cliëntvolgend te maken.

Het doel van het kennisprogramma was om de goede voorbeelden uit Waardigheid en trots, *Ruimte voor verpleeghuizen* verder te onderbouwen op 5 thema's: wat werkt en wat niet? Daarnaast had het programma het doel om 'evidence-based werken' in de dagelijkse verpleeghuispraktijk te stimuleren. In de komende periode zullen op www.waardigheidentrots.nl vijf verdiepende artikelen over deze thema's worden gepubliceerd. Hierin zullen naast de resultaten ook de perspectieven van de betrokken zorgorganisaties en onderzoekers worden belicht.

Thema 1: Waardige betrokkenheid van cliënten

Wat is de betrokkenheid van bewoners en hun naasten in de Nederlandse verpleeghuiszorg? Dit was de basisvraag in het onderzoek over het thema ‘Waardige betrokkenheid van cliënten’. Drie casussen tonen aan dat invulling geven aan betrokkenheid, zowel voor het personeel als voor bewoners en hun naasten, moeilijker is dan gedacht. De casussen laten zien dat er mooie initiatieven worden bedacht, die in de uitwerking niet altijd uitpakken zoals bedoeld of gewenst. Cliëntbetrokkenheid vereist participatie vanuit alle partijen. Maar het is geen vanzelfsprekendheid dat elke bewoner, medewerker of naaste meer betrokkenheid of regie wenst. Reden dus om ruimte te geven aan de fundamentele twijfel over cliëntbetrokkenheid als onbetwistbaar ideaal. Dit neemt niet weg dat cliënt- en familiebetrokkenheid goede resultaten kan opleveren, als maar wordt uitgegaan van realistische verwachtingen.

- [Download het eindrapport ‘Waardige betrokkenheid van cliënten’](#)
- [Lees het verdiepende interview met de over dit onderzoek](#)
- [Lees meer over dit onderzoek](#)

Betrokken partijen: Groenhuysen, Zonnehuisgroep Amstelland, VU Amsterdam. Trimbos Instituut

Thema 2: De trotse professional: rol en handelwijze

De rol van de professional in het verbeteren van de ouderenzorg is cruciaal. Weten zij hun rol met zelfvertrouwen en trots te vervullen, dan dragen zij bij aan een plezierige woon- en werksfeer in het verpleeghuis. Dit vraagt om een omslag van taakgerichte naar persoons- en relatiegerichte zorg voor ouderen, waarin de wensen en behoeften van de individuele cliënten centraal staan. Essentieel hierbij is aandacht voor de onderliggende waarden en betekenis van het werk, investering in competentieontwikkeling, empowerment van medewerkers en aandacht voor teamontwikkeling. Het is belangrijk niet alleen oog te hebben voor de verpleegkundigen en verzorgenden, maar ook voor de zorgassistenten, gastvrouwen en helpenden.

- [Download het eindrapport ‘De Trotse Professional’](#)
- [Lees het verdiepende interview met de over dit onderzoek](#)
- [Lees meer over dit onderzoek](#)

Betrokken partijen: Woonzorg Flevoland, Zorggroep Manna, De Wever, Interzorg, Schouten & Nelissen

Thema 3: Kwaliteit van leven (en zorg) meten

Voor het in beeld brengen en verbeteren van de kwaliteit van leven en zorg in het verpleeghuis bestaan vele instrumenten. Ze zijn veelal bedoeld voor de dialoog met cliënten en voor het continu leren en verbeteren. Het is belangrijk dat verpleeghuizen zelf het instrument kiezen dat het beste bij hun organisatie, medewerkers en cliënten past, maar dat ze daarbij ook de inspanningen verrichten die noodzakelijk zijn om te komen tot een

succesvolle implementatie ervan. Het is vervolgens zaak dat verpleeghuizen hun lerend netwerk benutten om over en weer kennis te kunnen nemen van elkaars keuzebeslissingen. Zelf instrumenten ontwikkelen vergt veel tijd. Dit thema belicht vier verpleeghuizen die wat betreft het ontwikkelen en implementeren van kwaliteitsinstrumenten tot de voorhoede behoren. Zij kunnen ter inspiratie dienen voor de hele sector.

- [Download het eindrapport 'Kwaliteit van leven en zorg meten'](#)
- Lees het verdiepende interview met de over dit onderzoek (*binnenkort online*)
- [Lees meer over dit onderzoek](#)

Betrokken partijen: Interzorg, Zinzia Zorggroep, Zorgplein Maaswaarden, Zorgstroom, Nivel

Thema 4: Regelruimte en regeldruk

In regeldruk speelt werkdruk een belangrijke rol. Bij grote werkdruk worden administratieve taken al snel als extra last ervaren, dit heeft impact op de ervaren regeldruk. Belangrijke elementen van persoonsgerichte zorg krijgen dan geen ruimte. De oplossing voor dit probleem ligt niet alleen bij meer personeel en meer geld voor de zorg, maar ook bij het anders organiseren van kwaliteit van zorg. Bij het leveren van persoonsgerichte zorg is ruimte voor individuele afwegingen belangrijk en moet er in het werk regelruimte zijn. Dit betekent niet dat regels zomaar kunnen worden afgeschaft, maar wel dat er kritisch naar moet worden gekeken. De kernvraag moet zijn wat goede kwaliteit van zorg is, en hoe regels daaraan bijdragen. Dit vraagt om reflectie op alle niveaus binnen de organisatie.

- [Download het eindrapport 'Persoonsgerichte zorg, regeldruk en regelruimte: van regelreflex naar spiegelreflex'](#)
- [Lees het verdiepende interview met de over dit onderzoek](#)
- [Lees meer over dit onderzoek](#)

Betrokken partijen: Viattence, IJsselheem, De Riethorst Stromenland, NiKo, Erasmus Universiteit (iBMG)

Thema 5: leiderschap in alle lagen van de organisatie

Goed leiderschap is de basis voor goede kwaliteit van zorg. Leiders faciliteren en stimuleren gewenst gedrag en (persoonlijke) ontwikkeling in alle lagen van de organisatie. Dit betekent dat leiderschap zich toont in zowel leidinggevende als niet-leidinggevende functies. Het nieuwe VWS-programma *Thuis in het verpleeghuis* onderstreept dan ook het belang van professioneel leiderschap in alle beroepen in het verpleeghuis. Leiderschap wordt niet bereikt door alleen de inzet van relationele leiderschapsgedragingen, maar ook door verschillende factoren, zowel op organisatieniveau als individueel niveau. Leiderschap gaat over het samenspel tussen individuen. Dit betekent dat leiderschapsgedragingen moeten worden afgestemd op de situatie en de persoon, en dat er een gezamenlijke verantwoordelijkheid moet worden gevoeld. Op deze manier wordt leiderschap benaderd als een breder organisatieconcept en minder verbonden met functies, posities en personen. Dit sluit aan bij een concept zoals zelfsturing.

- [Download het eindrapport 'Leiderschap in alle lagen van de organisaties'](#)
- [Lees het verdiepende interview met de over dit onderzoek](#)
- [Lees meer over dit onderzoek](#)

Betrokken partijen: Atlant, WarmThuis, Liante, Vilans

Het [kennisprogramma Waardigheid en trots](#) is in februari 2017 gestart, met als doel het verbreden en verdiepen van de kennis die de Waardigheid en trots- projecten hebben opgeleverd. Om te beoordelen of de opgedane kennis heeft geleid tot interventies die werken en die ook in de context van andere organisaties tot succes kunnen leiden, is op de vijf bovenstaande thema's onderzocht in hoeverre projecten op zichzelf staan of breder toepasbare kenniswaarde opleveren. De uitvoering van de onderzoeken van de vijf thema's heeft plaatsgevonden in samenwerking met VU Amsterdam, Trimbos Instituut, Schouten & Nelissen, Nivel, Erasmus Universiteit (iBMG) en Zorgbelang Zuid-Holland. Elk onderzoek heeft gebruik gemaakt van state of the art kennis en praktijkgericht actieonderzoek bij vier tot vijf verpleeghuizen. De projectleiding en coördinatie van het kennisprogramma lag bij Vilans. De onderzoekspartijen zijn verantwoordelijk voor de inhoud van de rapporten.

Meer weten

- Lees meer over het [kennisprogramma Waardigheid en trots](#)

De verdiepende artikelen over deze thema's als eerste lezen?

Meld u dan snel aan voor onze wekelijkse nieuwsbrief

Oeps! We konden je formulier niet vinden.

tags:

[Interviewserie Kennisprogramma](#) (6), [Kennisprogramma Waardigheid en trots](#) (12)